

Dhuun Xanuunka ama Qandhada Ba'an

Taariikhda:

Gacaliye Waalid ama Wakiil,

Waxaa laga yaabaa in ilmahaagu qaaday **Dhuun Xanuun ama Qandho Ba'an** intii uu joogay xanaanada ilmaha.

Maxaa keena calaamadaha dhuun Xanuunka?

Dhuun xanuunka waxaa keena bakteriya loo yaqaan kooxda A streptococcus. Markay timaado dhuun xanuunka nooc leh xabuubka (finan), waxa loo yaqaan qandho ba'an. Ilmaha ka yar 2 sanno badiyaa kuma dhaco dhuun xanuunku. Carruurta qaarkood ee wata 'Strep' ayeey bakteeriyada ku nooshahay sanka iyo afka iyada oo aan lahayn wax calaamado ah ama jirro.

Waa maxay calaamadaha dhuun xanuunku?

- Dhun xanuunaysa oo gaduudanta
- Caddaan iyo jaalle ku samaysma dubka sanka
- Qandho
- Calool xanuun
- Madax xanuun
- Qanjidhada qoorta oo jilca oo barara
- Cunnada oo yaraata

Waa maxay calaamadaha qandhada ba'an?

- Waxay isku mid yihiin dhuun xanuunka, waxa dheer finan guduuda oo u eg gubasho oo jidhif leh, badiya kilinkilada iyo hoosta. Marmar markay finanku ladnaadaan diir ayaa ka kaca.

Intee ayey gaadhsiisan tahay ba'naanta dhuun xanuunka?

Haddii aan la daawayn, dhuun xanuunku waxay keentaa dhibaatooyin qalafsan.

Siduu qofku u qaadi karaa dhuun xanuunka?

Bakteeriyada strep waxay ka faaftaa dheecaanka neefta (duufka sanka, candhuufta iyo hunguriga). Waxa si toos ah la isugu gudbin karaa qof illaa qof, taabashada meel wasakhaysan, ama hawadaba.

Intee in le'eg ayeey ku qaadataa inuu ku qaado qofku dhuun xanuun kaddib markuu la kulmo?

Waxay qaadataa badiyaa 2 ilaa 5 maalmood kadi la kulanka in ay ku muuqdaan calaamaduhu.

Goorma ayaa qofka qaba xanuunka dhuunxanuunku uu cid qaadi karaa?

Qofka qaba dhuun xanuunka wuxuu qaadi karaa 24 saac ilaa daaweynta antibaayootigu bilaabanayso.

Sideen uga ilaalin karaa ilmahaaga ama kuwa kaleba inay qaadaan dhuun xanuunka?

- Dhaq gacmaha si fiican mar kasta gaar ahaan kaddib taabashada sanka ama taabashada qof qaba dhuun xanuun.
- Dabool qufaca iyo hindhisada oo ku rid waraaqaha qashinka.
- Iska jir wadaaga cuntada, cabbitaanka, iyo waxyaabaha kale ee afku taabto, sida weelka cunista, cadayga, ama tuwaalada.
- Weelka iyo qaadooyinka xoog ugu dhaq biyo saabuun leh ama mashiinka weelka.
- Dhaq, nadiifi oo jeermiska ka dil ciyaraaha caruurta ee taabta afka ilmo kahor intaanu adeegsan ilmo kale.
- Hubi in dhammaan la qaatay dawada takhtarku qoray, xataa haddii qofku ladnaado kahor dhamaadka dawada.

Maxay tahay daawada dhuun xanuunku?

Infekshanka dhuun xanuunka badi waxa lagu daweeyaa antibaayootiga afka oo ka gargaara ilmuhu inuu dareemo ladnaan kana hortaga jirrooyin ba'an. Ilmaha qaba dhuun xanuun waa inuu cabbo sharaab badan – ayskiriim iyo bobsikal ayaa wax ka tari kara ilmaha diida inay wax cabaan dhuun xanuunka awgeed. La tasho takhtarkaaga haddii ilmahaagu ama xubin kale oo qoyska ahi leeyahay calaamadaha dhuun xanuunka.

Haddii ilmahaagu qaado dhuun xanuun, inuu ka joogo miyaa xanaanada ilamaha?

Haa, ilaa ugu yaraan 24 saac kaddib bilowga antibaayootiga iyo qandhadu markay tagto.

